

My kerklike bydrae

Ds. BCG Fourie

My kerklike bydrae is veronderstel om in alle opsigte 'n dankoffer te wees. Ek moet dit van harte en gewillig gee, aan God, as 'n sigbare en tasbare getuie van my godsdiens. Dit is jammerlik dat juis die vrywillige bydraes uit dankbaarheid in soveel kerke 'n tameletjie is en word, want die saak van die bydraes veroorsaak dikwels 'n onnodige wroeging en stryd!

Aan die eenkant is daar die lidmaat wat hierdie geld mis, wat soms uit pure nalatigheid of eiewilligheid, dikwels met 'n handvol selfregverdiging, nie 'n bydrae gee nie. Aan die anderkant is daar ouderlinge wat net met groot moeite en vrees vir stryd, ook met deernis vir lidmate met wie dit opvallend swaar gaan, hierdie saak aanroer.

Ou-Testamentiese agtergrond

Ons praktyk van kerklike bydraes kom uit 'n eeue-oue offerpraktyk in die Ou Testament, selfs nog ouer as die voorskrifte in die Wet van Moses. Kain en Abel het al hulle offers gebring (Gen 4:1-5) uit hulle leefwêreld en opbrengs. Noag (Gen 8:20, 21) het sy dankoffer gebring. Abraham het 'n offer van tiendes aan Melgisedek aangebied (Gen 14:18-20) en Jakob het belowe om 'n tiende van alles wat die Here aan hom gee, as 'n dankoffer terug te gee (Gen 28:22).

Die gee van tiendes uit die opbrengs en uit die individu se besit word in die Mosaïese wette vasgestel (Lev 27:30-33; Num 18:21-32; Deut 12:5-18; 14:22-29). Sonder om in fyn besonderhede hierop in te gaan, die volgende:

- Die tiendes is uit die opbrengs van die individu se arbeid gegee.
- Die tiendes is by die sentrale heiligdom afgedra.
- Die tiendes was nie die enigste offers wat die Israëliete gebring het nie!
- Die Leviëte, en so die priesters ook, het van hierdie tiendes geleef.
- Gemeenskap van die gelowiges is aangewakker deur die bring van tiendes, want hulle moes sekere van die tiendes as families en ook saam met die Leviëte en priesters by die heiligdom eet.
- Barmhartigheid is verleen aan armes, weduwees ensovoorts, by wyse van die tiende wat elke derde jaar (elke derde tiende) in die plaaslike gemeenskap afgedra is (Deut 14:28, 29).
- In die koningstydperk moes die volk 'n tiende aan die koning afdra, wat weer verantwoordelikheid geneem het vir die onderhoud van die heiligdom.
- Wanneer die volk nie die tiendes gebring het nie, was dit 'n teken van afvalligheid, eiewilligheid en growwe ondankbaarheid teenoor God (Mal 3:7-12). God het sy toorn hieroor belowe.

Nuwe-Testamentiese praktyk

In die Nuwe Testament val die klem op die vryheid van die gelowige (vgl. Rom 14), ook met betrekking tot dit wat hy/sy as 'n offer gee (so alreeds deur die kerkvader Irenaeus verklaar). In Matteus 23:23 en Lukas 11:42 veroordeel Jesus juis die puntenerigheid van die Fariseërs wat tiendes van kruisement en wynruit gee, maar juis die geregtigheid en die liefde vir God verontagsaam. Hy sê: "Juis hierdie dinge moet 'n mens doen en die ander nie nalaat nie." Die klem in sy woorde val op geregtigheid en liefde, waaraan die "ander dinge" ondergeskik gestel word.

In Nuwe-Testamentiese lig word die dank van die gewer nog meer beklemtoon, wat sy gawe van harte en gewillig gee (vgl. Hand 4:34). Deur hierdie gawes word voorsorg getref vir die onderhoud van die dienaars van die evangelie (*honor* en *honorarium* in 1 Tim 5:18; vgl. ook Fil 4:10-20 en 1 Kor 9:13, 14). In 3 Johannes word dit juis as sondig

uitgemaak dat iemand in die gemeente die onderhoud en sorg van die evangeliedraers wil verhinder.

Praktiese oorwegings

In die res van hierdie artikel word praktiese oorwegings belig met betrekking tot die gee van my kerklike bydrae.

TOT EER VAN GOD - My gesindheid waarmee ek gee moet beheers word deur die eer wat ek aan God wil gee. My bydrae is praktiese eer aan God, praktiese godsdiens in my plaaslike kerk. In die plaaslike kerk moet die lig nie verhinder word om te skyn nie. In die lig hiervan is 'n afknyp-bydrae of nalatigheid sonde en aantasting van die eer van God. Om nie te wil teruggee van dit wat God aan my gee vir my lewensonderhoud en optrede in hierdie wêreld nie, is growwe ondankbaarheid.

NOG VOORDAT EK BEGIN LEEF - Die Israëliete moes eers hulle tiendes afdra voordat hulle enigiets van die opbrengs vir hulle eie lewensonderhoud kon aanwend (Lev 23:14). Dieselfde geld van ons kerklike bydraes. Die bydrae moet eerste en eers afgedra word voordat my persoonlike begroting in werking gestel word. Die bydrae vorm nie maar net deel van die begroting nie, maar gaan dit voor.

Dit lê op die gewete van die gelowige of hy wil bydra uit sy inkomste voor belasting of na belasting. Wel tog voor my huispaalement, motorpaalement, kruideniers- en klere-aankope, kredietkaartrekening en brandstof. 'n Egte kerklike bydrae is iets waarsonder ek leef.

GEREELDE BYDRAE - Baie bydraestate van die kerk lyk soos die haasbek van 'n graad eentjie soos al die nulle vir verskeie maande daar paradeer. Die verskoning is dikwels swak ekonomiese omstandighede, verhoogde kostes, ensomeer. Die ware redes, soos swak finansiële bestuur, spandabelrigheid, suinigheid en selfsug word nie dikwels gehoor nie. Prakties geld die reëling: As jy eet, moet jy 'n bydrae ook kan gee! Anders moet 'n mens darem deur die diakonie versorg word as jy werklik geen bydrae kan gee nie. Dit bly 'n gewetensaak en ek wonder hoeveel kan werklik met 'n geruste gewete gaan slaap!

Kerklike bydraes moet ter voorsorg gegee word. Daarom dra mens by met die oog op die maand wat voorlê, nie met die oog op die maand wat verby is nie (vgl. weer Lev 14:23). Dit is eties onaanvaarbaar dat 'n bank moet voorsorg tref vir die onderhoud van die kerk deur middel van 'n oortrokke fasiliteit terwyl dit die verantwoordelikheid van die lidmate is!

Dit is ook skokkend dat van ons dominees met sy traktement-tjek in sy sak moet rondloop tot ná die helfte van die maand, omdat daar nie geld in die kerk se tjekrekening is om die tjek te honoreer nie. 'n Predikant se traktement word ook maandeliks vooruit gegee, sodat hy in die maand wat kom, daarvan kan leef. Die traktement van die predikant kom net so uit die bydraes. Lees gerus Numeri 18:11, 21, 24, 26; 1 Timoteus 5:18. Dit is verbasend en tekenend van swak kommunikasie met lidmate van kerkraadsweë dat sommige lidmate dink die sinode betaal die predikant, of 'n ander instelling.

EERVOLLE BYDRAE - Hoeveel moet ek nou werklik gee? Watter persentasie? Moet ek 'n tiende bydrae van my inkomste? Alhoewel ons met die perspektief van die Nuwe-Testamentiese vryheid leef, is daar nie werklik getuienis in die Skrif wat sê dat dit *nie* 'n tiende moet wees nie! Ons laat ons in ons heiligmaking en praktiese etiese lewe tog lei deur die *gees van die Wet*.

Lidmate kan gerus keuriger te werk gaan met die bepaling en werklike gee van hulle bydrae. Sonder om nuwe wette of reëls in te voer, dink ook daaraan om uit my jaarlikse bonus, my vrou se inkomste, opbrengs uit beleggings en polisse ook 'n bydrae te gee! En

hou gerus tred met veranderende lewenskoste en omstandighede deur aan dié wat van die bydraes afhanklik is, ook te dink deur middel van 'n jaarlikse of gereelde verhoging.

'n Keurige bydrae is 'n bydrae wat ek aan my sak kan voel, geld wat ek mis. As ek gemaklik sonder die geld kan klaarkom wat ek as 'n bydrae aanbied, moet ek dalk weer besin oor die keurigheid daarvan!

KERKLIKE TOESIG - Die sorg van en toesig oor kerklike bydraes is die ampswerk van die ouderlinge (vgl. Bevestigingsformulier). Hulle moet nie huiwer om vermaning en tug te bedien oor die onordelikes, hardvotiges en nalatiges nie. Dit is ook hulle verantwoordelikheid om keurig toesig te hou oor hierdie aspek van die lidmate se sigbare godsdiens. Lidmate behoort ook van hulle kant aan te dring op keurige bestuur van inkomste en uitgawes, en aktief daarin belangstel.

Baie kerke het die praktyk om *beloftes* van bydraes te in by lidmate. So 'n praktyk is aan te beveel, aangesien die kerkraad so met meer sorg kan begroot.

MOET DIE DIAKEN MY BYDRAE KOM HAAL? - Die sorg oor bydraes is die ampswerk van die ouderlinge. Voorts behoort die lidmaat self sy bydrae na die kerk te bring (vgl. Deut 12:5, 6, 11). Dit is gesonde praktyk om vir die diakens wel inligting oor bydraes te gee sodat hulle betyds 'n aanduiding kan kry van waar nood heers en die probleem vroegtydig kan aanspreek.

KAN 'N KERKLIKE BYDRAE MET 'N AFTREKORDER OF DEBIETORDER AFGEDRA WORD? - Sommige kerkrade het die praktyk op versoek van lidmate ingevoer om betaling deur middel van bogenoemde stelsel te fasiliteer. Dit vergemaklik wel die vordering van bydraes en hou dit op 'n gereelde basis. Dit is egter 'n koue en kliniese praktyk. Sou dit nie veel beter wees om jou bydrae in 'n huisgodsdiens saam met die gesin te besluit en deur te gee onder Skriflesing en gebed nie?

WAT VAN KOLLEKTES? - Kollektes of bydraes vir barmhartigheid kan ook as deel van my tiende beskou word (vgl. Deut 14:28, 29). Dit is keurige praktyk om te begroot vir die weeklikse kollektes, die regte denominasies vooraf by die bank te kry (selfs maandeliks vooruit) eerder as om op 'n Sondag na willekeur by te dra deur vinnig in die beursie te krap en te sien wat daar is. Waar deurkollektes gein word, kan kerkrade meer doen om betyds en vooraf inligting deur te gee wie en wat sal baat by die inkomste. Dit is ook 'n vorm van kerklike bydrae wat so afgedra word.

'N SAAK VAN GELOOF - Ten diepste bly die gee van 'n keurige kerklike bydrae 'n saak van die geloof en die gewete. Let op Maleagi 3:10 - "Bring die volle tiende na die voorraadkamer toe en sodat daar iets te ete in my huis kan wees, en toets My hierin, sê die Here die Almagtige. Toets My of Ek nie die vensters van die hemel vir julle sal oopmaak en vir julle reën sal uitgiet, meer as wat julle kan gebruik nie." Dit vat geloof om God op sy Woord te neem en die volle tiende te bring ...

HOE 'N GROOT GEMEENTE IS UITEINDELIK 'N LEWENSVATBARE GEMEENTE? - Dit sou 'n blye dag wees as al die lidmate die dag 'n keurige kerklike bydrae lewer! As 20 lidmate egter argumentsonthalwe 5% van hulle besit as 'n bydrae gee, kan hulle alreeds 'n predikant onderhou op dieselfde lewensvlak en -gehalte as die deursnee lidmate. 'n Volgende 10 sou die ramings kon onderhou, nog 10 die geboue en administrasie, 'n volgende 10 die kerk se roeping na buite bekostig, en nog 10 voorsorg tref vir uitbreiding. Sestig bydraende lidmate of gesinne kan dus al 'n lewensvatbare en lewenskragtige gemeente wees! Het ons nie tog maar meer daadkrag en geloof nodig nie?